

Tilastokortti 3: Museoiden talous 2019

Museotoiminnan rahoitus

Ammatillisesti hoidettujen museoiden kokonaisrahoitus vuonna 2019 oli yhteensä noin 265 miljoonaa euroa (n = 148). Kokonaisrahoitus sisältää valtion ja kuntien museoille suuntaaman rahoituksen, museoiden omat tulot sekä muun rahoituksen.

Museoiden rahoituksen jakautuminen vuonna 2019

Valtion rahoitus	38,2 % kokonaisrahoituksesta
Kuntien rahoitus	33,4 % kokonaisrahoituksesta
Omat tulot	19,9 % kokonaisrahoituksesta
Muu rahoitus	8,5 % kokonaisrahoituksesta

Museoiden rahoitus vuosina 2017–2019

Rahoitus	Vuosi 2017	Vuosi 2018	Vuosi 2019
Valtion rahoitus	100,0 miljoonaa euroa	98,0 miljoonaa euroa	101,3 miljoonaa euroa
Kuntien rahoitus	83,1 miljoonaa euroa	85,3 miljoonaa euroa	88,4 miljoonaa euroa
Omat tulot	45,9 miljoonaa euroa	46,6 miljoonaa euroa	52,7 miljoonaa euroa
Muu rahoitus	18,2 miljoonaa euroa	18,6 miljoonaa euroa	22,6 miljoonaa euroa

Valtion rahoitusosuus

Valtion rahoitusosuus muodostuu museoiden valtionosuuksista, valtionavustuksista, työllistämistuesta sekä valtion museoilleen suuntaamasta rahoituksesta (laskettu vähentämällä valtion museoiden kokonaismenoista tulot). Valtion museoksi tilastossa lasketaan myös yliopistojen museot ja Kansallisgalleria.

Valtio rahoitti museotoimintaa vuonna 2019 noin 101,3 miljoonalla eurolla, mikä on 38,2 % kokonaisrahoituksesta (v. 2018 valtion rahoitusosuus 39,5 %).

Kuntien rahoitusosuus

Kuntien rahoitusosuus muodostuu kuntien myöntämistä avustuksista yksityisille, museotilastoinnin piiriin kuuluville museoille sekä kuntien museoilleen suuntaamasta rahoituksesta (laskettu vähentämällä kunnallisten museoiden kokonaismenoista tulot).

Kunnat rahoittivat museotoimintaa vuonna 2019 noin 88,4 miljoonalla eurolla, mikä on noin 33,4 % kokonaisrahoituksesta (v. 2018 kunnan rahoitusosuus 34,3 %).

Museoiden omat tulot

Museoiden omat tulot muodostuvat pääsymaksutuloista, palvelu- ja myyntituloista, muista omista tuloista sekä sponsorituesta.

Museoiden omat tulot vuonna 2019 olivat yhteensä noin 52,7 miljoonaa euroa, mikä muodostaa 19,9 % kokonaisrahoituksesta (v. 2018 omien tulojen osuus 18,8 %).

Yli puolet museoiden omista tuloista kertyivät pääsymaksutuloista, joita oli yhteensä noin 27,9 miljoonaa euroa. Kasvua pääsymaksutuloissa edelliseen vuoteen verrattuna oli noin 4,1 miljoonaa euroa. Myös muissa omista tuloissa oli pientä kasvua. Museoiden palvelu- ja myyntitulot olivat yhteensä lähes 15,5 miljoonaa euroa, muut omat tulot olivat noin 7,8 miljoonaa euroa ja sponsoritulot noin 1,6 miljoonaa euroa.

Museoiden omien tulojen jakautuminen vuonna 2019

Pääsymaksut	52,9 % omista tuloista
Palvelu- ja myyntitulot	29,3 % omista tuloista
Muut tulot	14,8 % omista tuloista
Sponsoritulot	3,0 % omista tuloista

Museoiden pääsymaksut

- Aikuisten perusnäyttelyn pääsymaksun keskiarvo oli 8,0 euroa (n = 126)
- Lasten perusnäyttelyn pääsymaksun keskiarvo oli 4,0 euroa (n = 61)
- Kaikille kävijöille ilmainen sisäänpääsy oli 27 museolla (vähintään pääyksikkö)
- Alle 18-vuotiaille kävijöille ilmainen sisäänpääsy oli 90 museolla (vähintään pääyksikkö)

Muu rahoitus

Muu rahoitus muodostuu muilta tahoilta kuin valtiolta tai kunnilta saaduista toiminta- ja hankeavustuksista, EU-tuista ja -avustuksista sekä säätiöiden, yhdistysten ja muiden yksityisten tahojen museoilleen suuntaamasta rahoituksesta (laskettu vähentämällä yksityisten museoiden kokonaismenoista tulot).

Museoiden muu rahoitus vuonna 2019 oli yhteensä lähes 22,6 miljoonaa euroa. Tämä tekee 8,5 % kokonaisrahoituksesta (v. 2018 muun rahoituksen osuus 7,5 %).

Museoiden valtionosuudet

Museolakiin (729/1992) perustuvaa valtionosuutta sai 124 museota, joista 50 sai korotettua valtionosuutta. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuutta saavien museoiden listassa museoita on 123. Ero johtuu siitä, että Museotilastossa Rauman museo ja Rauman taidemuseo ovat edelleen kahtena erillisenä museoyksikkönä, vaikka ne ovat hallinnollisesti yhdistyneet Rauman museoksi vuoden 2019 aikana.

Valtionosuuksien yhteenlaskettu summa oli noin 35,1 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli noin 1,5 miljoonaa euroa.

Korotettua valtionosuutta saavien museoiden valtionosuuden keskiarvo oli 520388 euroa.

Muiden valtionosuutta saavien museoiden valtionosuuden keskiarvo oli 123072 euroa.

Valtionosuuden piirissä olevien museoiden kokonaisrahoituksesta suurin osa tulee valtiolta ja kunnilta. Rahoitusosuuksia tarkasteltaessa korotettua valtionosuutta saavien museoiden ja muiden valtionosuutta saavien museoiden rahoituksen jakautumisessa on jonkin verran eroja. Korotettua valtionosuutta saavilla museoilla julkisen rahoituksen osuus on suurempi kuin muilla valtionosuusmuseoilla. Sen sijaan muilla valtionosuusmuseoilla erityisesti muun rahoituksen osuus korostuu.

Rahoitus	Kaikki valtionosuutta saavat museot	Korotettua valtionosuutta saavat museot	Muut valtionosuutta saavat museot
Valtion rahoitus	24,4 % kokonaisrahoituksesta	28,2 % kokonaisrahoituksesta	17,4 % kokonaisrahoituksesta

Rahoitus	Kaikki valtionosuutta saavat museot	Korotettua valtionosuutta saavat museot	Muut valtionosuutta saavat museot
Kuntien rahoitus	47,2 % kokonaisrahoituksesta	51,1 % kokonaisrahoituksesta	40,0 % kokonaisrahoituksesta
Omat tulot	19,3 % kokonaisrahoituksesta	18,8 % kokonaisrahoituksesta	20,1 % kokonaisrahoituksesta
Muu rahoitus	9,1 % kokonaisrahoituksesta	2,0 % kokonaisrahoituksesta	22,5 % kokonaisrahoituksesta

Museotoiminnan menot

Ammatillisesti hoidettujen museoiden kokonaismenot vuonna 2019 olivat yhteensä noin 265 miljoonaa euroa (n = 149). Kokonaismenot koostuvat palkkausmenoista, kiinteistömenoista, kokoelmahankintamenoista ja muista menoista. Museoiden kokonaismenojen keskiarvo oli 1778877 euroa.

Museoiden kokonaismenot yhteensä museoryhmittäin:

- Korotettua valtionosuutta saavat museot (n = 50): 119598922 euroa
- Muut valtionosuutta saavat museot (n = 74): 64271884 euroa
- Valtion museot ja yliopistolliset museot (n = 7): 73807945 euroa
- Muut kunnalliset ja yksityiset museot (n = 18): 7373856 euroa

Museoiden kokonaismenojen keskiarvot museoryhmittäin

- Korotettua valtionosuutta saavat museot (n = 50): 2391978 euroa
- Muut valtionosuutta saavat museot (n = 74): 868539 euroa
- Valtion museot ja yliopistolliset museot (n = 7): 10543992 euroa
- Muut kunnalliset ja yksityiset museot (n = 18): 409659 euroa

Menojen jakautuminen

Museoiden menoista suurin osa muodostui palkkaus- ja kiinteistömenoista. Palkkausmenot olivat yhteensä noin 113,8 miljoonaa euroa ja kiinteistömenot noin 89,6 miljoonaa euroa. Nämä kiinteät kulut kattoivat kaiken kaikkiaan 76,7 % kaikista menoista.

Muut menot muodostuvat näyttelytoiminnan menoista, markkinointi- ja viestintämenoista ja muista menoista. Nämä museotoimintaan kohdistuvat menot olivat yhteensä 57,5 miljoonaa euroa. Kokoelmahankintoihin käytettiin 4,2 miljoonaa euroa.

Museoiden menojen jakautuminen vuonna 2019

Palkkausmenot	42,9 % kaikista menoista
Kiinteistömenot	33,8 % kaikista menoista
Muut menot	21,7 % kaikista menoista
Kokoelmahankinnat	1,6 % kaikista menoista

Museoiden menot vuosina 2017–2019

Menot	Vuosi 2017	Vuosi 2018	Vuosi 2019
Palkkausmenot	105,5 miljoonaa euroa	106,7 miljoonaa euroa	113,8 miljoonaa euroa
Kiinteistömenot	84,4 miljoonaa euroa	85,2 miljoonaa euroa	89,6 miljoonaa euroa
Muut menot	52,7 miljoonaa euroa	52,1 miljoonaa euroa	57,5 miljoonaa euroa
Kokoelmahankinnat	4,6 miljoonaa euroa	4,5 miljoonaa euroa	4,2 miljoonaa euroa

Lisätietoa ja käsitteitä

Museotilasto

Museovirasto kokoaa vuosittain tilastotietoa Suomessa toimivien päätoimisesti ja ammatillisesti hoidettujen museoiden toiminnasta, henkilöstöstä ja taloudesta (ei kata Ahvenanmaan maakunnan museoita).

Museotilasto perustuu museoiden tilastokyselyn kautta antamiin vastauksiin, ja sen tavoitteena on antaa mahdollisimman luotettava yleiskuva maamme ammatillisesta museotoiminnasta. Vuonna 2019 Suomessa toimi yhteensä 153 ammatillisesti hoidettua museota, joista kaikki vastasivat tilastokyselyyn ainakin osittain.

Taloutta koskevia tilastolukuja tarkasteltaessa on huomioitava, että kaikki museot eivät ole vastanneet taloutta koskeviin kysymyksiin. Lukuja ei voida suoraan verrata edellisten vuosien lukuihin, sillä vastaajajoukossa tapahtuu vuosittain joitakin muutoksia.

Museokorttitulot tilastossa

Museoita on ohjeistettu merkitsemään museokorttituloista Museotilastoon ainoastaan museokorttityhtiö FMA Creations Oy:n maksamat pääsymaksupalautukset museokorteilla tehdyistä käynneistä sekä museokorttimyyntien provisiot. Ohjeen mukaan museokorttien myyntituloja ei kirjata tilastoon. Museokorttitulojen kirjaamisessa tilastoon voi kuitenkin esiintyä jonkin verran eroja museoiden välillä.

Museoiden valtionosuuden määräytyminen

Valtionosuuden määrä perustuu vuosittain museokohtaisesti vahvistettuun laskennallisten henkilötyövuosien määrään. Vuonna 2018 näiden kokonaismäärä oli 1 183. Valtion talousarviossa päätetään vuosittain henkilötyövuoden yksikköhinta. Vuonna 2019 henkilötyövuoden arvonlisäveroton yksikköhinta oli 67 543 euroa ja arvonlisäverollinen yksikköhinta 71 724 euroa. Maakuntamuseot, aluetaidemuseot ja valtakunnalliset erikoismuseot saavat valtionosuutta 47 % henkilötyövuoden yksikköhinnasta ja muut museot 37 % henkilötyövuoden yksikköhinnasta per henkilötyövuosi.

Lähteet

[Museoiden talous 2019](#) -taulukko.

[Museotilasto 2017–2019](#), Museovirasto.

[Museoiden valtionosuudet](#). Opetus- ja kulttuuriministeriö.

[Valtionosuussovellus 2019. Museot, teatterit ja orkesterit](#). Opetushallitus.

Museovirasto